

TAPOLCZAI LAPOK

Megjelen minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca,
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Az alkohol.

A művelődés célja nemcsak az, hogy ismereteinket gyarapítsuk, hanem hogy erkölcsi tekintetben is emelkedjünk. Fejlesszük tehát szellemi képességeinket, hogy felfoghassuk hivatásunkat. Erősítsük akaratomat, hogy be is tölthessük azt. Nemesítsük érzelmeinket, hogy békén élhessünk embertársainkkal. Mert boldogok és megelégedettek csak akkor lehetünk, ha környezetünk, amelyben mozgunk, élünk, boldog és megelégedett.

Ide kellene törekedni mindenkinek. Államnak, társadalomnak, egyeseknek egyaránt. És mégsem úgy történik. Miért? Ennek, szíves olvasóim, száz meg száz oka van. Egyik, nem is az utolsó a száz közül, az alkohol.

Az alkoholt nagyobb mennyiségben élvezve, idővel annak mérge megta-
madja az ember gyomrát, veséjét, szívét, idegeit. A részegeskedés pedig elzsibbasztja az agyvelőt s kiöli a szív nemesebb érzelmeit. Vad indulatok, ocsmány szenvedélyek kerekednek felül, verekedés, gyújtogatás, sértegetés, rombolás, nem ritkán gyilkolás fakad a féktelen kitörések nyomán.

Törvényeink enyhítő körülménynek tudják be a részegséget. És igazuk van. Az ivás szenvedélye betegség. Áldozatát nem büntetni, hanem gyógyítani kell. Ez utóbbi rendszerint elmarad. Mert az állam nem teheti, hogy e szerencsétleneket elhelyezze,

gondozza, ápolja. Rászabadítja tehát a társadalomra. Sőt maga az állam terjeszti a pálinka ivást. Az italmérési jövedék millióit az állam nem nélkülözheti.

Igy terjed a kór, a rombolás, megakasztva a társadalom erkölcsi fejlődését. A nép elsatnyul, elszegényedik. Az apa keserves keresete a koresmába vándorol. Családjának a kenyér helyett nyomor jut osztályrészül. Eleterős, munkaképes ifjuság helyett mámorban fogamzott, nyavalyatörős és hülye gyermekek torzítják el a boldogtalan, minden meleget nélkülöző családi otthon. Vagy nem ritkán olyanok, kik már magukban hordják a rettentő kór magvát, a bűnös hajlamok élő csiráját. Az elégedettség, öröm és az igazi boldogság érzete lassan, de biztosan öltözik ki a nép lelkéből. Mint a vészhozó vihart méhében rejtő felhő, úgy nehezedik rá ennek az átkos méregnek a hatása.

Már mint csecsemő hordja magában a megromlás és elzüllés csiráját a gyermek, rettentő örökséggel jön a világra. S az anya — ki szintén e rut bűnnek oltárán áldoz — ahelyett, hogy szeretettel ápolná, csitítaná a síró kis jószágot, oda nyújtja a pálinkas butykost pici szájához, hogy e mámorító ital gőzétől elaludjék. El is alszik. De ezek a mámorító álmok lassan, lassan észrevétlenül ölik ki szíve nemesebb érzelmeit s annak helyén gyökeret ver a bűn.

Sötét kép ez. Sajnos azonban, hogy úgy van. Hosszu időt töltöttem el Erdély román lakta vidékén, volt alkalmam tapasztalni, látni e rettenetes bűn rombolását. De látni a magyar lakta vidékeken is a pálinka ivás rettentő nyomait. A nép abban a téves hitben van, hogy a pálinka erőt ad s fokozza munkakedvét és munkabírását.

Szánjuk meg a népet! Gyujtsunk világosságot a nép között, oktassuk ki a pálinka romboló hatásáról, következményeiről. Tartsunk felolvasásokat, értekezleteket az alkohol rettentő káros voltáról, szoktassuk le lassan, lassan e borzasztó bűnről. Kövessük a külföldet! Mozduljon meg a társadalom, ne nézze összetett kézzel a munkás osztály illetlen való pusztulását, romlását. Látjuk a külföldi példákban, hogy a társadalom ér el e téren leg-szebb sikereket. Az alkohol ivás korlátozása előmozdítja a nép jólétének gyarapodását, erkölcsi érzetének megizmosodását, apasztja a hülyék, nyavalyatörősök számát. Ápoljuk tehát a nép testi és erkölcsi javait, mert ezzel csak fokozzuk erejét, munkabírását és munkakedvét.

Tudjuk jól azt, hogy a nép kezdetben csak szórakozást keresni jár a koresmába, majd a megszokás, később a pálinka vonzza a füstös, bűzös levegőjü fészekbe. Tegyük egy lépést. Alakítsunk a nép számára olvasó termeket, hol összejöve, szabad idejét

TAPOLCZAI LAPOK TARGÁJA.

Nyaralás után.

Kedves Barátom!

Jaj Istenem, ha a mama tudná, hogy én most magának levelet írok. De hát nem tudok a keresésnek ellentállni; azután úgy is azt mondja maga, hogy ez csak amolyan irodalmi levelezés. Hát írok.

Tudja, ahogy a múlt héten megjöttünk Bárdról, a nyaralásból, hát annyi dolgunk volt a lakással, hogy még most is alig lélekzem. A fejem is fáj a sok szellőztetéstől s váltig erősödöm a mamának, hogy migrainem van.

— Na persze — mondja a mama — most jövünk faluról és fejfájásról panaszkodik a kisasszony. Szégyelheti magát!

Hát az igaz, hogy megerősödtem a nyáron. És meg is nőttem. Épen tizenhárom millimétert! A mama nem akarja hinni, hogy rövidék a ruháim.

Ad vocem ruha! Ma délelőtt a mamával kiszaladtunk egy kicsit a Kossuth Lajos-utcába. Na tudja, majd hogy össze nem estem. Négy hónap alatt — ennyi ideig voltunk Bárdon; ugy-e hosszú nyaralás? — hát négy hónap alatt, képzelje barátom, úgy megváltozott a divat, hogy én szaladni akartam a muzeumba, hogy tegyenek spirituszba. A mama persze összeszidott, hogy mit léhaskodom, de láttam, hogy őt is boszantja ez a metamorfozis, hogy a Jóska szavaival éljek.

Ezek a szörnyő fodros ruhák — br! Megyünk a Koronaherceg-utcába, hát ott is ugyanily toilették; a Váci-utcában pláne még a színek is olyan szecessziósak. Mert szecesszió ez barátom, csupa szecesszió! Minálunk Brádon ugyan neki menne a bivaly, de hát ez izlés dolga. De gustibus! — hogy újra idézzem a klasszikusokat.

Na — mondtam a mamának — akár ki se bujjunk a lakásunkból, amíg a szabónők nem rendezik a viszonyokat.

A mamát láthatólag igen bántotta a ruhastudiumok ez eredménye, én azonban, hogy őszinte legyek, nagyon megörvendtem neki. Új ruhát kell csináltatni s most már sikerülni fog valahogyan egy pár ujjhossznyt hozzáalkudnom a ruha-aljhoz.

Igaz, a ma déli korzón a ruhastudiumok közepette egyszer csak elénk termett a kis Károly, a „mama kedvence”, tudja.

— Na — mondja nagy áhitattal, miközben műiertően fixirozott — maga brilliansul fest Janka!

— Hja, Brád! — mondom én erre ájtatos szemforgatással és majd megpukkadtam, mikor láttam, hogy a mama minden csomagot, amit összevásároltunk, Károlyka nyakába rak.

Hanem annyit emlegettem már magának Brádot, kedves barátom, kell valamit írnom róla.

Brád fekszik az északi szélesség azaz hogy ezt nem tudom elég pontosan. Szóval Brád fekszik valahol. De szép fekvése van. Nagy hegyek tövében, a Körös völgyén, csomó erdő között, szóval igen brilliansul fest, mint Károlyka mondaná.

Négy hónap alatt, kérdezi maga, mit tudtam én csinálni Brádon? Hát ittam harmatot, mosdottam virágillattal és fürödtem napsugárban. Tetszik így? Vagy talán igen költői.

Hát volt egy nagy szálmakalapom, azt teletűzdeltem pipacsvirággal, aztán nyakamba kerítettem a retet, az erdőt és versenyt énekeltem a madarakkal és versenyt szaladtam a széllel. Szóval pompásan mulattam. Aztán ettem, mint a farkas. De nem harmatot.

Most persze maga gunyosan mosolyog. Na ne is tagadja; kikacag, hogy milyen falusi liba lettem. Hát nincs igaza, csak azért is. Mulattam másképp is, valóságos tisztek kurizáltak nekem, három hadnagy, két főhadnagy és egy fél őrnagy. Az őrnagy tudniillik nyugalmazott volt. Na nem is zavarta a nyugalmamat.

Hanem a hadnagyok s a főhadnagyok! Nagyszerű fiúk! Igazán lelkesedtem értük. Mondtam is a mamának, de neki épenséggel nincs érzéke ilyesmi iránt. Leszidott.

Zuárd, Viktor, Elemér, Gáspár, Tóni. Így hitták őket. Szegények olyan porosak voltak, mikor megismerkedtünk. Nagyhadgyakorlatok és Brádra szállásolták be őket két hétre. Na, volt is mulatság! Minden éjszaka éjjeli zenét kaptam.

Tudja maga, mi az éjjeli zene? Ha nem tudja, fogadja mélységes megvetésemet. Hát leírom.

A hold ezüstösen világít le a dermedten alvó tájra. Egyszer csak halkán, mélabúsan fölsír egy hegedű valahol. Egy szál csak barátom, egy szál. Hanem ez aztán úgy sir, hogy minden élő lény könnyezni kezd bele.

hasznos, egyuttal szórakoztató olvasmányokkal tölthesse el s legyen e helyekről száműzve az alkohol. Így lassan, lépésről-lépésre javulni fognak az állapotok, a nép észrevétlenül leszokik a rut s rettentő szenvedélyről.

Igaz ugyan, hogy még ma nálunk ilyenről írni, beszélni nagyon háládatlan dolog. Nincs ki megértse, még a vezető körök sem. Vizre, lemonádéra szoktatni a népet: ki ne kacagna ezen! Pedig mily üdvös volna ezen a téren is tanulni a külföldtől. Hány meg hány családi tüzhelynél pihenhetnénk meg, gyönyörködve a tiszta, egészséges gyermekesereg vidám kacagásában, pajzán játékában.

Az olvasótermek tiszta, egészséges levegőjéből hazatérő családapa, boldogan léphetne a kis szobába, hol a szeretet ütött tanyát, hol minden szemből az öröm s boldogság sugárzása feléje. mily boldogan mesélné el azt, amit olvasott, hallott. Mily boldogan hajthatná pihenőre fejét s mily megnyugvással s örömmel fogna másnap munkájába. Nem huzná fejét a pálinka gőze, nem keserítene lelkét a nyomor, melynek okozója ő maga.

Hasson tehát a társadalom oda, hogy a nép megszabadulhasson a pálinka rabja lenni. Szebb s jobb jövő fog ez uton népünkre virradni, megizmosodik a lelke, erkölcsé, visszatér a családok elviszített boldogsága, tiszta, egészséges gyermekesereg lepi el majd az utcákat, nem látunk többé annyi szerencsétlen családi életet s annyi bűnesetet sem jegyez fel a bünkrónika.

Szentez Dezső
gazd. szaktanár.

Szőlőbirtokosokhoz.*)

Midőn hazánk szőlőtőkéit első ízben meg-lepte a filoxera, a szőlőmiveléssel foglalkozó munkásnép gondolkodott a védekezésre vo-

* A beküldött cikket szőlőgazdánk figyelmébe ajánljuk és adják közre tapasztalataikat.

A tyukkötrecben a tyukok, kakasok korusban kezdik kisérni a hegedű sirását. A kerítésök mögül gyanus mormogás hallatszik. Ebben a pillanatban belezúg a hegedűszó-lamba a brács duruzsolása, a nagybögő hor-kolása, ekkor aztán a horkolás ugatásba megy át, majd üvöltésben fejeződik be. A kutyák osztoznak a gyönyörűségben.

Ebbe az elringató szimfoniába végül pedig beleszól egy borizú hang és azt sirja a nó-tával:

Ha elmegyek kis angyalom messzire,
Jutok-e majd néha-néha eszedbe?

Na hát, ha mást igen, de ezeket az éjsza-kákat igazán nem lehet elfelejteni. Az utolsó éjszakán — már mint a tiszték utolsó éj-szakáján — Zuárd adta az éjjeli zenét. Nagy keservesen neki támaszkodott egy akácfának és onnan dirigálta a cigányokat.

A többiek pedig táncoltak a szomorú nó-tára. Ugy gondolom, egy kicsit be voltak csipve. Tóni járt a legkeservesebben. An-dalgón, érzéssel táncolt s egyszer csak zsupsz! belesett a kut mellett a pocsolóába.

Hahaha! Azt kellett volna látni! Juj, de jól festett. Annyit kacagtam akkor éjszaka, hogy fájt a fejem.

Szegény Tóni! Meghallotta a kacagáso-mat a malőr pillanatában, mert másnap nem jött el bucsuzni. Kimentette magát. Na de igazán brillánsul festett.

Amelyhez hasonló jókat — hogy újra a klasszikusokat citáljam — magának is kíván kis barátinője: Janka.

Fakots József.

natkozólag legalaposabban és legcélirányo-sabban.

Midőn a pusztító rovar veszedelmes nyo-mait látta, neki állt és kibontogatta a szőlő gyökerét borító földet és beöntözte a beteg, megtámadott gyökeret petrolummal, trágya-lével, sóval, paprikával, szappanlével stb. azon meggyőződésben, hogy a pusztító, de parányinak ismert rovarnak elűzése, meg-szemmisítésére, a szőlőtőkének megvédésére és további fentartására elégséges a közönsé-ges „házi orvosság” is. Ezen eljárási mód, a kezdő időben majdnem célhoz vezetett, csak a védekezésre alkalmazott anyagok vol-tak alkalmatlanok, vagyis a filoxerára nézve ártalmatlanok. . . A tapasztalat azonban erős reményt nyújtott arra, hogy ezen eljárás elő-terbe fog jutni a filoxera elleni nagy küzde-lemben. A szőlő gyökerének közvetlen meg-védése fogja csak eredményezhetni a filoxera pusztulását és gyérülését.

A filoxera ellen, nagy idegenkedéssel ugyan, de még az egyedüli fegyverrel, a szénkéne-gel védekezünk. A szénkéne-gelnek 20—25%-os sikere mellett, már a beszerzése is nehézkes; a kiscigányokra nézve majdnem lehetetlen. Ke-vés a ezénkéne-gel raktár. A szénkéne-gel drága és még azonfelül minden hordó után 30 ko-ronát letétbe kell helyezni. Gépet hozzá be-szerezni, segéd munkást állítani. A föld minő-ségének meghatározása is túlhaladja a kis-gazda türelmét és tudását, nem szeret az hosszasan időt vesztegetni, bajmóldni azzal, hogy ez a földréz kötött, erősen vagy gyön-gében kötött, homokos talaj-e?, hogy hány gramm szénkéne-gel és hogy azt is hány centiméterre alkalmazza a tőkétől.

Nem látott soha az egész eljárás és áido-zat után még csak reményt sem, hogy e munkának eredménye lenne: tehát nem hasz-nálta, idegenkedett tőle. . . Belátta, hogy a vele való védekezés olyan, mint falon ke-resztül célba löni, belátta azt is, hogy a gáz a föld természetes repedésein, parányi héza-gain, egér, vakond és egyéb lyukakon 60—70 százaléknyi mennyiségben elillan. Belátta azt is, hogy a gyökeret is megöli, tehát a munka, az anyag, a pénz kárba vesz eredménytele-nül. . .

A gazdagabb birtokosok az amerikai szőlő-vesszőnek különféle alkalmazásával akarták és akarják a szőlő pusztulását pótolni, de tudjuk, hogy az amerikai szőlővessző is al-kalmazkodik az itteni éghajlhoz, átalakul; tehát ez is felveszi a filoxerát, de meg rövid életű, drága még ma is a beszerzése. Hat évet az ültetgetésre, oltási időre kell szánni, a másik hat év, mely életére fennmarad, egy-szer-kétszer jég, fagy, stbivel van egybe-kapcsolva, tehát 4—5 évi termésre lehet csak számítani.

Ezen eljárások mind csak a pillanatnyi védekezésre és pótlásra alkalmasak.

Biztosabb hatású, gyorsabb és könnyebben kezelhető anyagot vár mindenki, hogy min-denhol, a legkisebb helyen is bárki viszo-nyaihoz képest, a legkisebb mennyiségben is és olcsó áron beszerezhesse azt az anyagot, mely hazai szőlőtőkénket megvédelmezi a pusztulástól. Erre legnagyobb reményt nyújt, ha a megtámadott beteg gyökeret közvetlenül, nem pedig messziről orvosoljuk. Oda kell alkalmazni a gyógyszert, ahol a seb van. Ott kell védekezni, ahol a pusztító rovar roncsol.

Ki kell bontani a szőlő gyökereit takaró földet és megadni a gyökérnek azt az anya-got, melylyel huzamosabb időn át nem-sak egy-két tized másodpercig tud védekezni ve-szedelmes ellenségével — a filoxerával — szemben.

A szőlőtőke gyökereinek ezer és ezer alaku repedésein tanyáz a filoxera, ott van a biztos oduja, ott rakja le megszámlálhatlan petéit is; tehát ezeket a fészkeket kell meg-ostromolni, felfegyverezni a gyökeret lehető-leg minden részen, egy olyan állandó anyag-gal, melynek segítségével védekezhetik egy bizonyos időn keresztül.

A szőlő-kibontási és gyökér-bekenési mun-kát sokkal kevesebb pénzt, időt és anyagot igényel, mint az eddigi védekezési módszer és sokkal biztosabb, állandóbb és gyorsabb eredményű.

Az anyag, mivel a gyökér bekenetik, a hézagok megtöltetnek, a gyökér életére egy

parányi veszéllyel nem jár, sőt tartalmaz olyan anyagot is, mely a gyökér fejlődését előidézi. Ezt a védőanyagot magam állítottam össze s szőlőmben egészen nyomorék és filoxerával borított tőkéken tettem kísérletet és arra a kedvező eredményre jutottam, hogy ezen év június haváig csak 10—12 centi-méter magasra nőtt tőkék, melyeken a kísér-letezést végeztem, ma, vagyis csak egy és fél hónap leteltével, a vesszőfejlődési időszak majdnem utolsó harmadában 40—80 centi-méter haladást tettek a vesszők.

Most, hogy mások is meggyőződést sze-rezhessenek, összeállítottam egy nagyobb mennyiségű anyagot és készítettem a keze-léshez szükséges eszközöket is és megkértem Gráner Lipót Fia zalaegerszegi kereskedő urat, aki majd a jelentkezők részére beszer-zési áron kézre adja a minta csomagokat a kellő nyomtatott utbaigazítással.

Próbáljuk meg minél többen.

Záborszky József
zalaegerszegi szőlősgazda.

Egyről-másról.

A napokban steierországi borvásárlókkal eredtem szóba. Az én hénceim nem győzték eléggé dicsérni a mi városunk élénkségét, szépségét. Két ezred katonaság sürgése, for-gása, a kávéházak előtt feszes, zsinóros tiszt urak, esténként katonai zenekar térzeneje; hideg fürdő a város közepén, sétatér a vasut mellett, közelben a Balaton és a hegyoldalo-kon mindenütt jó bor.

Nem mondtam meg a német sógoroknak, hogy a katonaság csak vendégségben van itt. Hadd fogja el őket a sárga irigység. Sőt elkezdtem a városunk fejlődését is ecsetelni, hogy Tapolca vasúti csomópont lesz, Balatonfüredre is kiépül a szárnyvonal; hogy már építik az új téglagyárat és a Szent György hegyen bazalt-bányát nyitottak, mely 400 munkást foglalkoztat. Már készül a hegyi pálya; Raposkán lesz külön teherállomása. Egyéb sem kellett, nosza kifakadtak a rapos-kai kultúra ellen, hogy az állomástól a faluba nincs rendes ut. Nyár derekán vízben kellett gázolniok, mert ők onnét mentek a Szent György hegyre bort vásárolni; ha ez a ká-tyus ut? a kultúra vidéke, milyen lehet a pusztá?! Bementek a faluba. Se korcsma, se bolt. Nincs egy kaputos ember, aki né-metül tudna. Erre egy darabig nem szóltam. Aztán eszembe jutott vak Bottyán, ki midőn látta, hogy elszakadt a szattyán, fölnezt az égre és azt mondta: „Hagyján!”

V. I.

H I R E K.

Kinevezés. A pénzügyminiszter a süme-gi adóhivatalhoz Tamássy Jánost adóhivatali ellenőrré nevezte ki.

Zalaegerszeg új főkapitánya. Zalavár-megye főispánja az üresedésben levő rendőr-főkapitányi állásra Sággy Lajos nagykanizsai lakost, kir. közjegyzőjelöltet nevezte ki.

Eljegyzés. Pákay Károly, marciházi ál-lami elemi iskolai tanító folyó hó 18-án je-gyezte el Árvay Lajos volt tapolcai főjegyző leányát Irmát.

A hercegprimás nyaralása. Mint a pri-mási udvarból jelentik, Vaszary Kolos bibor-nok hercegprimás balatonfüredi tartózkodása alatt teljesen visszanyerte egészségét úgy, hogy a napokban kijelentette, hogy mivel jól erzi magát, augusztus közepén Budapestre megy s 18-án, a király születése napján ő tartja az ünnepi misét a Mátyás templomban s a szentistvánnapi körmenetet is ő szeretné vezetni.

Gróf Apponyi Albert Zalában. A Bala-tonvidék értesülése szerint gróf Apponyi Albert, a szövetség ellenzék e kiemelkedő nagy alakja, a gróf Batthyány József keszt-helyi orsz. képviselőhöz irt levele értelmében augusztus vagy szeptember folyamán meg-látogatja Keszthely városát.

Utmesteri iskolák. A kereskedelemügyi miniszter 10 utmesteri iskolát állított fel, ezek között van a szombathelyi is.

öt tartalmaz
er fejlődését
am állítottam
yomorék és
em kísérletet
atottam, hogy
—12 centi-
eken a kísér-
csak egy és
dési időszak
—80 centi-

özödést sze-
gy nagyobb
ttem a keze-
és megkértem
ji kereskedő
szére beszer-
csomagokat a

szky József
egi szőlősgazda.

borvásárlókkal
nem győzték
k élénkségét,
sürgése, for-
zsinóros tiszt
kar térzeneje;
étatér a vasut
a hegyoldalo-

et sógoroknak,
égségben van
a irigység. Sőt
ét is ecsetelni,
ont lesz, Bala-
yyonal; hogy
Szent György
k, mely 400
észül a hegyi
teherállomása.
adtak a rapos-
mástól a faluba
vizben kellett
mentek a Szent
; ha ez a ká-
milyen lehet a
Se korcsma,
ember, aki né-
nem szóltam.
tyán, ki midőn
án, fölnézett az
n!"

V. I.

K.

szter a sümegi
ost adóhivatali

nya. Zalavár-
ben levő rendőr-
s nagykanizsai
levezte ki.

marciházai ál-
ó hó 18-án je-
apolcai főjegyző

sa. Mint a pri-
ry Kolos bibor-
di tartózkodása
gészségét úgy,
te, hogy mivel
epén Budapestre
etése napján ő
yás templomban
tet is ő szeretné

ában. A Bala-
gróf Apponyi
ék e kiemelkedő
ni József keszt-
vele értelmében
folyamán meg-

kereskedelmügyi
olát állított fel,
melyi is.

Muzeumrendezés. A Balatoni Muzeumnak a Széchenyi-utcába költöztetett néprajzi osztályában javába folyik a rendezés. Sok dolgot ad a 2000-nél több tárgy szakszertű és izléses elhelyezése. A rendezés legterhesebb részét Iktics Sándor és Révész Lajos teljesítik, akik nap-nap után buzgalkodnak azon, hogy a tárgyak tetszetős kiállításban táruljanak a látogató elé. Az apró tárgyak százaikat táblákra szegezik, a virágos edényeket tartalmazó álványokat falra szegezik, a halászat szerszámait tanulságos módon állítják ki. 1-2 hét elmúlik, míg a néprajz nagy anyaga teljesen helyén lesz és feltárhatják a nagyközönségnek.

Permetezzünk, porozzunk. A jégverés utóhatása most mutatkozik. Szerkesztőségünkbe mindenfelől tudósítanak a peronospora föllépéséről. Egyelőre a hónalj és az új hajtásokat támadja meg a „fenerosszpora“, de a fűrtöt sem fogja megkímélni. A peronosporának egy másik rokona az oídium tuckeri (liszt harmat) szintén helyelyel-közzel fölütötte fejét. A szőlőket tehát okvetlenül permetezzük és a kénporral való védekezés se késsünk, mert augusztus derekán túl a szőlőszem cukortartalma miatt is megbirkózik a lisztharmattal, de ha a kénporozást előbb végezzük, borunk sem lesz kénbűzű.

A sümegi Litner-féle kötőgyár 20 ezer korona alappal megindult. 400 darab részvény van 50—50 korona értékkel.

Az ipartestület közgyűlése. A tapolcai ipartestület folyó hó 23-án újonnan épült saját helyiségében tartotta évi közgyűlését. A számvizsgáló bizottság az ügykezelést rendben találta és az előjárásnak a felmentvényt megadta. A tisztikar megválasztása a következőképpen ejtetett meg: Elnöknek megválasztották egyhangulag Fülöp Károlyt. Előjárósági tagokul: Ulrik József, Heimler Miksa, Portörő József, Reindl Dezső, Németh Károly, Keszler Aladár, Konc József, Laskai Lajos, Hocz Gergely, Nagy Flóri, Bóдай Sándor és Nagy Ferenc; számvizsgálókul pedig Gold Dávid, Száblik Vilmos és idősb Horváth István választották meg.

Szőlősgazdák harca a filoxera ellen. Említettük a multkor, hogy egyik zalaegerszegi szőlősgazda talált fel egy új keveréket, melyet sikerrel használ a filoxera pusztítására. E keverékből mintacsomagok kaphatók már Zalaegerszegen a Gráner L. Fia vaskereskedésében. Ajánlatos, hogy még az idej gyökér és vesszőtejlődési időszakban próbakeppen alkalmazza ezt a szőlősgazda saját szőlőjében, hogy ezen közgazdaságilag oly fontos védőszernek hatásával még a jövő tavasszal az idény tapasztalatok után minél teljesebb meggyőződést szerezhessen. Az utasítást az anyag előállítója a következőkben adja:

1. A szőlőtőke körül a föld 2—3 arasznyi mélységre, a tőke nagyságához képest ügyesen kiásandó; hogy a gyökereknek legalsóbb része mozdulatlanul maradjon a földben.

2. A kapa vagy ásó szerszámmal óvatosan bánjunk, hogy a gyökereket meg ne sértsük.

3. A szőlőtőke törzséről, fő- és mellékgyökereiről a föld letisztítandó.

4. A letisztított gyökereket kefe, vagy ecset segítségével minden részén, különösen a hónalj részeken és hézagokon jól bekenjük.

5. A bekenés után azonnal apró földet huzzunk a gyökerekre úgy, hogy az ne sodorja le a keveréket és általában úgy járjunk el, hogy a gyökér ne rázkódjék meg; azután a többi földet is ráhuzzuk és minden oldalon kissé megtapossuk.

6. Egy-egy tőkére 2—3 gyűszűnyi adag keverék elégséges.

7. Aki első ízben próbál, vagy még nem látott így szőlőkibontást, ajánlatos, hogy egy teljesen elszáradt tőkén tegyen próbát.

8. A bekent tőkék karóján a bekenés ideje és a szőlővesszők akkori magassága megjelölendő.

Jégverés, villámcsapás. Óriási vihar vonult folyó hó 22-én este Kiskomárom és Komárom községek felett. Esővel vegyesen hosszabb ideig nagyszemű jég esett, ami tetemes kárt okozott. A villám négy helyen is lecsapott a keresztekben levő gabonába és

azt meggyújtotta, sőt még egy helyen a lábon álló gabona is elkezdett égni. Józsa Péter magyarádi gazdának a kocsi előtt haladó két lova közül az egyiket agyonvágta a villám. Sem a kocsin ülő gazdának, sem pedig a másik lónak baja nem esett.

Öngyilkos keszthelyi tanár. Grábler Sándor keszthelyi gazdasági tanintézeti tanár folyó hó 27-én Szombathelyen a Gyöngyös folyóban fürdés közben föbe lőtte magát és már csak hulláját fogták ki a vízből. Grábert a túlfeszített szellemi munka következtében nagyfokú idegesség gyötörte s ez vitte az öngyilkosságra.

Elmentek a katonák. Már egy hónap óta Tapolca vidékén tartott hadgyakorlatokat folyó hó 27-én a négy ezred együttes gyakorlataival befejezték. Az ezredek folyó hó 29-én Tapolcán keresztül vonultak állomáshelyeikre.

A Tapolcai Ipartestület folyó hó 26-án előjárósági gyűlést tartott, mely alkalommal pénztárossá Ulrich Józsefet, alelnökké Reindl Dezsőt választották meg. Határozatot továbbá, hogy a munkakönyvek be- és kijelentését április 1-től október 1-ig reggel 6 óráig, október 1-től április 1-ig reggel 8 óráig, október 1-től minden szombaton este 7 óráig tartatnak. A havi gyűléseket mindig vasárnap délután tartják.

Megkezdődik a vadászat. Lasanként lekerül a szegről a „Lancaster“, az akasztékos tarisznya, meg a többi vadászfelszerelés. A naftalinos szekerekből előszedik a zöldszegélyű s agancsgombos loden ruhákat, hogy kiszellőztessék, mert immár elkövetkezett a vadászat ideje. A fiatal vizslákat most vezetik be a fürjzesszel a nemes sport körüli szolgálat teljesítésének ismeretbe s közbele is puffantanak egy-egy hangos pitypatatyot, meg egy csalafintáskodó harist, a négy-labu „vadásztanonc“ végtelen nagy öröme és buzditására. Az öreg gácsér most tanítja a fiatalokat repülni; most legkönnyebb őket ledurrantani s most legizletesebb a husuk is. A jövő hónap első napján már szabad a vadászat a fogolyra, fácankakasra, s augusztus 15-én túl már a tapsifüleseket is veszedelem fenyegeti. Az igazi vadász azonban augusztusban még nem lő nyulat, mert még mindig nagy számmal vannak fias anyák; legfőképpen egy-egy bolondos süldőt göbécseinek fültövön, hogy mutatóba vihessék haza.

Megölte a zápor. Hétfőn Zalakoppányban nagy jégeső volt. Dió nagyságú jég esett úgy, hogy a szőlőben dolgozó özvegy Szijártó Józsefnét a zápor agyonverte, önkívületi állapotba esett és az ár magával sodorta és másnap az iszapban találták meg halva.

Tisztaság, egészség. A vallás és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki a tanítóknak, hogy a gyermekeknek nagy gondot fordítsanak a tisztaság megkedveltetésére, tekintve a nagymérvű tüdőbetegséget és az ebből következő halálozást.

Zalavármegye a szabadságharcban című munkám bővített kiadására még csak 112 példányig történt előjegyzés. Legkevesebb 300 kell ahhoz, hogy vesztés nélkül a nyomtatásához leghassak. A könyv 350—400 oldal terjedelmű lesz; előjegyzési árban 3 korona, a megjelenés után 4 korona lesz az ára. Pénzt most ne küldjön senki, majd csak a könyv megjelenésekor. Kérem főképpen a zalai birtokos, plébános és jegyző urakat, hogy egy levelező lapon jelentsék be megrendelésüket. Nem merek addig a nyomáshoz fogni, míg meg nem lesz a kellő számú előjegyzés fedezetül. Állítsunk emléket a könyvben 48-as hős zalai elődeinknek! Az előjegyzéseket sürgősen kérem. Zalaegerszegen, 1904. július hó. Tisztelettel Novák Mihály.

Felülfizetés. A tapolcai Ipartestület folyó hó 8-án tartott nyári multságára utólag felülfizetett Berta Gyula 5 koronát.

Meggyuladt kocsi. A mult heten Badacsonyból Nyirádra bort szállított néhány fuvaros, akik a hegy levétől felhevülve, jókedvvel hajtottak a halápi uton hazafelé. Utközben valószínűleg a pipára gyújtás közben tüzet fogott a kocsin levő szalma, amit azonban a jókedvű fuvarosok nem vettek

észre és már vigan égett a kocsi hátulja, midőn velük szemben Halápról jövő Bolla Ferenc, Bolla János és Ruisz Ferencz tapolcai lakosok vették észre és figyelmeztették őket a veszélyre. Gyorsan segítségükre mentek, leszedték a már átmelegedett hordókat, a tüzet eloltották és megmentették őket a netán bekövezhető nagy kártól. A fuvarosok jókedve és hanyagsága már sok kárnak volt okozója, kevesebb szíverősítő sok kárnak vehetné elejét.

Öngyilkosságok. Horváth Mari 18 éves leány folyó hó 24-én halápon édes apja házában fölakasztotta magát s mire észre vették már meghalt. Tettének oka állítólag szerelmi bánat. — Szepezden folyó hó 25-én Keller Krisztina 25 éves leány öngyilkossági szándékból a Balatonba dobta magát. Holttestét úgy halászták ki a Balatonból.

Folyékony és romló küldemények a postán. A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint ismételt előfordult, hogy friss húst, zsiradékokat és folyadékokat tartalmazó csomagok a csomagolás elégtelen volta miatt megsérültek és ezáltal más csomagokban kárt tettek. Ezért a miniszter elrendelte, hogy ha folyadékot, zsiradékot, friss húst stb tartalmazó küldemény, mely nem előírt módon van csomagolva és az a küldemény hamis tartalomnyilvánítás, vagy a külső burkolat egyébként kifogástalan volta miatt a feladásnál megállapítható nem volt, más küldeményekben, vagy a postahivatalok szakszereiben, eszközeiben stb. kárt tesz, úgy az okozott kárért a csomag feladója felelős.

Az áru megrongálása fuvarozás közben. Az áru megrongálása fuvarozás közben igen gyakran képezi perek tárgyát és ezért rendkívüli fontossága a Kuria legújabb döntése, mely a következőket mondja ki: Ha az eladóra nézve a rendeltetési hely nem is tekinthető teljesítési helynek, amely esetben a fuvarozás közben az árut ért veszély a vevőt terheli, mégis az eladó köteles bizonyítani, hogy az áru megrongálása a fuvarozás közben következett be, mert neki kötelessége igazolni, hogy ő a teljesítési helyre szerződészerű árut szállított. Ezt az elvi jelentőségű döntést, melyre kereskedőink igen gyakran hivatkozhatnak, a Kuria 1905. május 3-án 915.904. szám alatt hozta.

Arcszőr a nőknél ép oly csunya, mint kellemetlen. Ezen segitendő, legalmasabb a mindenütt elismert Schmeidek-féle szőr-vesztőre hivatkozni, mely nemcsak azért kedvelt a nőknél, mert eltávolítja az arcszőrt alaposan, hanem azért is, mert megadja az arcnak az üdéséget, finomságot és simaságot, amellyel vegyileg megvizsgálva és hatósgilág az arcbőrre ártalmatlannak találtott. Ara 7 korona. Kapható Schmeidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18. Erre vonatkozólag figyelmeztetjük a mai lapban megjelent hirdetésünkre.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle Kneipp-malata kávénak

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.

o o o

Csak az eredeti csomagokat kérjük a „KATHREINER-nóvvel.

HIRDETÉSEK.

Arverési hirdetés.

A diszeli 390. 403. és 404. sz. tjkvekben foglalt, **Neu Viktor és testvérei** tulajdonát képező 6 magyar hold, 400 □-öl kiterjedésű fekete-bácsi szőlőföld **Diszel** községhezánál **1905. augusztus 8-án délelőtt 9 órakor** nyilvános árverés útján eladatik.

Az árverési feltételek a diszeli körjegyzői hivatalban megtekinthetők.

Ajka, 1905. július hó 28-án.

Kollin Antal
magánygám.

A végyleg megvizsgált, amellyel hatóságilag az arcbőrre ártalmatlannak ta.ált

Szörvestő

eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen arczsört gyökerestől, anélkül, hogy az arcbőrnek legkevésbé is ártana, és az arcnak megadja az üdéséget, finomságot és simaságot. Ara 7 korona.

Vidéki megrendeléseket diskretn utánvét mellett eszközöl

SCHMIDEK. I. Budapest, VII. Nyár-u. 18.

Eladó szőlő.

Révfülöpön, közel a fürdőhöz és a hajóállomáshoz, egy ojtványokkal beültetett, teljesen termő, 671 □-öl szőlő eladó.

Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

A Fő-utcában egy

üzlethelyiség

lakással együtt bérbeadó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. **permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben**, azonkívül **állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.**

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

3617. szám. tkv. 1905.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai királyi járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Pauk Vilmos** végrehajthatónak özv. **Mojzer Antalné** szül. **Süle Rozí** tapolcai lakos elleni 12 korona és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbiróság területén levő a tapolcai 2767. sz. tjkvben f. 1704. hrszám alatt felvett **Süle Rozí** özv. **Mojzer Antalné, Süle János, Etelka, Ambrus, Róza, Lajos** kiskoruak, **Süle Ferenc** nagykoru, **Süle Antal, Klári, Mari, és Ferenc** kiskoruak nevéen álló kertre a kukollánál 3 korona, az ugyanott, ugyanazok nevéen álló f. 4317/11. hrszámú rétre az érhidi réten

203 korona, az ugyanabban a tjkvben ugyanazok nevéen álló 3773/27 hrszámú rétre a pénzesréten 81 korona, a tapolcai 2768. sz. tjkvben f. 3479 hrszám alatt felvett özv. **Mojzer Antalné** szül. **Süle Rozí, Süle Ferenc**, nagykoru, **Süle Antal, Klára, Mari és Anna** kiskoruak nevéen álló szántóra a hatosi dülöben 100 korona, az ugyanott, ugyanazon nevéen álló f. 4974. hrszámú szántóra a csonkási dülöben 107 korona, a tapolcai 2769 sz. tjkvben f. 4628 hrszám alatt felvett özv. **Mojzer Antalné** szül. **Süle Rozí** nevéen álló rétre a billege melletti II. dülöben 90 korona és a tapolcai 2771. sz. tjkvben f. 6365. hrszám alatt felvett özv. **Mojzer Antalné** szül. **Süle Rozí és Süle Ferencné**, született **Francisc Rozália** nevéen álló szántóföldre a fértői dülöben 78 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban azzal, hogy a társtulajdonosok jutaléka az 1881. évi LX. t. c. 156. §. 2. bekezdésének a) pontja alapján adatk el, elrendeltek, s hogy a megjelölt ingatlan az **1905. évi augusztus hó 16-ik napján délelőtt 10 órakor** a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a bírói kiküldöttnek kezéhez lefizetni, esetleg a bíróságnal való előleges letétlet hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi hatóságnál és Tapolca községhezánál megtekinthetők.

A királyi jbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Tapolczán, 1905. június hó 9-én.

Grün, kir. aljárásbiró.

352. szám v. 1905.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a felső-csúri kir. járásbiróság által 1905. Sp I. 94/4. számú végzésével **Balogh Elek** balaton-henyei lakos végrehajtható javára **Májerhoffer Antal** unterlingici lakos ellen 920 korona tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 705 koronára becsült 23000 darab hasított és gömbölyű szőlő karók- és fenyőfából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tapolczai kir. járásbiróság 1905. V. 242/3. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Tapolcán, **Dienes Kálmán** udvarán leendő eszközlésére **1905. augusztus hó 5-ik napjának délelőtt 8 órája** határidőül kitézetik s ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbbet igérőnek, becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóság vételára készpénzben, illetve az 1881. évi LX. t. c. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Együttal az 1881. évi LX. t. c. 111. §-ának rendelkezéséhez képest felhivatnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából végrehajtó követelést megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig alulírt bir. végrehajtónak egy példányban írásban adják be vagy addig szóval bejelentésük.

Tapolcza, 1905. július 25.

Kerkápoly, kir. bir. végrehajtó.

SCHOTTOLA ERŐ,

Budapest, Andrassy-ut 2. sz.

a ruggyantagyártás meghonosítója

Magyarországon.

A legnagyobb szőlészeti és borászati szaküzlet.

legnagyobb raktár az összes szüretelési gépekben és eszközökben,

szőlőszarva

bogyózóval s anélkül.

MABILLE és borsajtók főzerőre és víznyomásra berendezve a legszebb és legjobb kivitelben.

DUPLEX-rendszerü

Gyári raktár **borszivattyukban.**

Képes árjegyzék és költségvetés ingyen és bérmentve

VEZÉRSZÓ: Minden darab szappan a **Schicht** névvel, tiszta és ment káros alkotórészeketől.

JÓTALLAS: 25 000 koronát fizet a **Sicht György** cég **Aussigban** barkinek, aki bizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Schicht-szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappan)

használgunk

kiváló hatásu tulajdonsága miatt

előnyös eredményyel

bármí mosási célra, ugymint: saját használatra, minden ruhaneműnél és

MINDENHEZ

ami egyáltalában mosva lesz.